

Monster in het Cyrillisch

Lesidee luisteren en lezen bij

“Maar eerst ving ik een monster”

Middenbouw - Bovenbouw

www.prentenboekeninalletalen.nl

Lesdoelen

1	Ontdekken van andere schriften dan het Nederlands: Kennismaken met het Cyrillisch schrift.
2	Bewustwording creëren dat ook al ken je een taal niet echt, je wel dingen kunt lezen, bepaalde dingen herkent.

Vaardigheid: Patroonherkenning

Benodigheden

- » Leg het Prentenboek 'Maar eerst ving ik een monster' van Tjibbe Veldkamp en Kees de Boer klaar.
- » Print Bijlage 1 voor elke leerling of per tweetal.
- » Zet Bijlage 2 klaar op het digibord.
- » Zet de geluidfragmenten klaar: <https://prentenboekeninalletalen.nl/geluidsfragmenten-lesideeen/>

Lesverloop

1. Laat leerlingen de website www.prentenboekeninalletalen.nl (nog een keer) zien. Benoem dat je op die site naar verschillende talen kunt luisteren, maar dat talen natuurlijk ook *geschreven* worden.
2. Leg uit dat sommige talen andere klanken en letters gebruiken dan het Nederlands of dat ze dezelfde letters gebruiken, maar andere klanken eraan koppelen. Kunnen leerlingen voorbeelden noemen?
3. In sommige talen gebruiken ze een heel ander schrift dan wij gewend zijn in Nederland. Wie weet zijn er leerlingen in de klas die voorbeelden kunnen opnoemen (Chinees, Koreaans, Grieks, Arabisch, Russisch, Hebreeuws, Hindi, Thai etc.)
4. Deel bijlage 1 uit en bespreek met de leerlingen het schema met de drie alfabetten in Bijlage 1. *Hier zie je een voorbeeld van zo'n ander schrift: het Cyrillisch schrift. In het Russisch, Bulgaars en Oekraïens gebruiken ze dit schrift om hun woorden te schrijven, maar ook in het Macedonisch, Montenegrijns, Servisch en Wit-Russisch. Zoals je kunt zien zijn de alfabetten van het Russisch, Bulgaars en Oekraïens niet precies hetzelfde (net als het Nederlandse en Duits alfabet niet hetzelfde zijn).*
5. Laat eventueel leerlingen die een taal met het Cyrillisch spreken en misschien zelfs schrijven vertellen of zij ervaring hebben met die andere talen en of het wel eens fout gaat omdat de alfabetten niet

precies hetzelfde zijn (maar laat ze niet verklappen welke zin in welke taal is bij opdracht 1!).

6. Vraag aan de leerlingen wat hen opvalt aan het Cyrillisch:
- Zien ze letters die heel erg op het Nederlands lijken en die ook hetzelfde zijn (a – b – e – k – m – o – t)?
 - Zien ze letters die (een beetje) op het Nederlands lijken, maar niet hetzelfde zijn qua vorm (bijvoorbeeld gespiegeld) of qua klank (bijvoorbeeld Н = n) (В – И – Н – Р – У – Х – Ш – Я)?
 - Zijn er ook letters voor klanken die we eigenlijk niet in het Nederlands hebben (Ц – Ч – Ш – Щ – Ъ – Ь – Ю – Я)?
 - Welke Nederlandse letters/klanken missen ze in het Cyrillisch schrift?
7. Laat de leerlingen het boek "Maar eerst ving ik een monster" zien en vertel dat jullie zo meteen naar een klein stukje van het Russische, Bulgaarse en Oekraïense audiobestand gaan luisteren.
8. **Opdracht 1:** Kijk nu naar de drie zinnen met Cyrillisch schrift in het vak met stippen op Bijlage 1 en op het digibord (Bijlage 2). We gaan zo verklappen welke talen het zijn, maar probeer nu eerst te kijken: welk woord in de zin zou MONSTER zijn? (bij A en B kunnen ze misschien MONSTRA ontcijferen, maar bij B lukt dat niet, alleen een leerling die Bulgaars spreekt zou het kunnen weten.)
- A. Так, але спочатку я монстра спіймав ...
- B. Да, но първо хванах чудовище ...
- C. Да, но ведь сначала я поймал монстра ...
9. Vertel de leerlingen dat ze nu naar de drie zinnen gaan luisteren, maar in de verkeerde volgorde. Ze moeten een 1, 2 of 3 op de drie puntjes zetten als ze denken te weten wanneer die zin werd uitgesproken. Probeer van te voren met elkaar te bedenken waar ze op gaan letten (DA, of TAK als eerste woord; wel of geen MONSTRA...). Beluister geluidsfragment 1, geluidsfragment 2 en geluidsfragment 3.
- A. Так, але спочатку я монстра спіймав 3
- B. Да, но първо хванах чудовище 2
- C. Да, но ведь сначала я поймал монстра 1

10. Opdracht 2: Nu gaan jullie nog een keer luisteren naar de zinnen, maar op een andere volgorde. Geluidsfragment 4 is Bulgaars, zet een B achter de juiste zin. Geluidsfragment 5 is Oekraïens, zet een O achter de juiste zin. Geluidsfragment 6 is Russisch, zet een R achter de juiste zin. Als je leerlingen in de klas hebt die deze talen spreken dan zou je hen ook die zin kunnen voorlezen/uitspreken.
- A. Так, але спочатку я монстра спіймав O
- B. Да, но първо хванах чудовище B
- C. Да, но ведь сначала я поймал монстра R
11. Nu moeten de leerlingen de juiste letter bij zin 1-22 zetten, maar pas op! Kijk héél goed, want per taal zijn er twee foute zinnen!! Zin 3, 7, 10, 14 en 19 zijn fout.

Afsluiting

- » Wat vonden leerlingen moeilijk/makkelijk aan de opdrachten? Hoe kwam het dat het soms lastig was om te kiezen?
- » Welke Cyrillische letter vinden ze het mooist?

Extra

Misschien wil je de leerlingen nog verder laten spelen met de Cyrillische letters en bijvoorbeeld laten proberen om hun eigen naam met Cyrillische letters te maken (ze mogen zelf kiezen of ze Russisch, Bulgaars of Oekraïens gebruiken). Ze moeten hierbij dus goed op de klanken letten! Gebruik hier eventueel pagina 5 van Bijlage 2 voor waar de namen van de makers van 'Maar eerst ving ik een monster' in het Bulgaars staan.